

របៀបដែល Financial Information Service អាចជួយបាន

Financial Information Service (FIS - សេវាព័ត៌មានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ) ផ្តល់ការអប់រំ និងព័ត៌មានដោយឥតគិតថ្លៃ ដោយឯករាជ្យ និងមានលក្ខណៈសម្ងាត់។

FIS មានសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប រួមទាំងមនុស្សដែល៖

- ជាប្រជាជនអូស្ត្រាលីជា Aboriginal និង Torres Strait Islander
- មកពីសវ័រការចម្រុះផ្នែកវប្បធម៌ និងភាសា (CALD) រួមមានជនអន្តោប្រវេសន៍ និងជនភៀសខ្លួន
- កំពុងរស់នៅក្នុងតំបន់ជនបទ ឬតំបន់ដាច់ស្រយាល
- មនុស្សមានវ័យក្មេង រួមមាននិស្សិតដែលចាប់ផ្តើមធ្វើការ
- មនុស្សមានអាយុកាន់តែចាស់ ហើយកំពុងពិចារណាចូលនិវត្តន៍ ឬចូលទៅស្នាក់នៅកន្លែងថែទាំមនុស្សចាស់
- ស្ត្រីដែលត្រូវទ្រប់ទៅកន្លែងធ្វើការវិញ។

FIS អាចជួយអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តដោយមានព័ត៌មានអំពីហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក។ យើងក៏អាចបញ្ជូនអ្នកបន្តទៅសេវា និងក្រុមផ្សេងទៀតដែលអាចជួយបាន។

តើអ្វីខ្លះដែល FIS មិនអាចធ្វើបាន

- មន្ត្រី FIS មិនមែនជាអ្នករៀបចំផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ទីប្រឹក្សា ឬអ្នកផ្តល់ឱវាទទេ។
- ពួកគេមិនប្រាប់អ្នកអំពីរបៀបធ្វើវិនិយោគប្រាក់របស់អ្នកទេ។
- ពួកគេមិនអាចដោះស្រាយជាមួយទីភ្នាក់ងារ ឬអាជីវកម្មផ្សេងទៀតសម្រាប់អ្នកទេ។
- ពួកគេមិនធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តអំពីការបង់ប្រាក់រដ្ឋាភិបាលរបស់អ្នកទេ។

របៀបដែលប្រាក់ដំណើរការនៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី

FIS អាចជួយឱ្យអ្នកយល់អំពីរបៀបដែលប្រាក់ដំណើរការនៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី។

អ្នកអាចទទួលបានព័ត៌មាននៅលើអ៊ីនធឺណិត ឬនិយាយទៅកាន់មន្ត្រី FIS។ ពួកគេអាចបង្ហាញអ្នកអំពីរបៀបដែលហិរញ្ញវត្ថុ និងសេវានានារបស់រដ្ឋាភិបាលធ្វើការជាមួយគ្នា និងរបៀបដែល អ្នកអាចកែលម្អស្ថានភាពរបស់អ្នក។

តើ FIS អាចធ្វើអ្វីខ្លះសម្រាប់អ្នក

- ពន្យល់រឿងទៅនេះ និងរបៀបដែលពួកគេធ្វើការជាមួយគ្នា៖
 - សន្តិសុខសង្គម
 - ពន្ធដារ
 - ប្រាក់ឈ្នួល និងប្រាក់បៀវត្សរ៍
 - superannuation
 - ការរៀបចំថវិកា
 - ឥណទាន កម្ចី និងបំណុល
 - ការវិនិយោគ ហានិភ័យ និងផលចំណូល។
- ជួយអ្នកឱ្យអ្នកយល់អំពីរឿងទាំងនេះដំណើរការសម្រាប់អ្នក និងជម្រើសរបស់អ្នកមានអ្វីខ្លះ៖

ការគ្រប់គ្រងប្រាក់របស់អ្នកនៅពេលចាប់ផ្តើមធ្វើការ

FIS អាចផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការរៀបចំផែនការហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគតរបស់អ្នក នៅពេលអ្នកចាប់ផ្តើមធ្វើការ ឬត្រឡប់ទៅធ្វើការវិញ។

អ្នកអាចទទួលបានព័ត៌មាននៅលើអ៊ិនធឺណិត ឬនិយាយទៅកាន់មន្ត្រី FIS។ ពួកគេអាចបង្ហាញពីវិធីផ្សេងៗដើម្បីបង្កើនការសន្សំរបស់អ្នក និងសម្រេចបានគោលដៅប្រាក់របស់អ្នក។

តើ FIS អាចធ្វើអ្វីខ្លះសម្រាប់អ្នក

- ជួយអ្នកឱ្យយល់អំពី៖
 - របៀបធ្វើថវិកា និងសន្សំប្រាក់
 - របៀបដំណើរការដែលប៉ះពាល់ដល់ការបង់ប្រាក់ និងអត្ថប្រយោជន៍នានារបស់អ្នក
 - superannuation និងមូលហេតុដែលវាសំខាន់
 - របៀបដែលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានគណនា
 - ប្រភេទខុសៗគ្នានៃកម្ចី និងរបៀបប្រើប្រាស់ឥណទានបានល្អ
 - ប្រភេទខុសៗគ្នានៃការវិនិយោគផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ហានិភ័យ និងផលចំណូល។

ការធ្វើឱ្យការបង់ប្រាក់សរុបរបស់អ្នកដំណើរបានសម្រាប់អ្នក

FIS អាចជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីជម្រើសនានារបស់អ្នក នៅពេលអ្នកទទួលបានការបង់ប្រាក់សរុប។ នេះអាចជាមរតក ការបង់ប្រាក់សំណង ឬការទូទាត់ជាប្រាក់ចំពោះការបាត់បង់ការងារ។

អ្នកអាចទទួលបានព័ត៌មាននៅលើអ៊ិនធឺណិត ឬនិយាយទៅកាន់មន្ត្រី FIS។ ពួកគេអាចបង្ហាញអ្នកអំពីវិធីខុសៗគ្នាដើម្បីប្រាស់ប្រាក់របស់អ្នក ដើម្បីរៀបចំផែនការអនាគតកាន់តែមានសុវត្ថិភាព។

តើ FIS អាចធ្វើអ្វីខ្លះសម្រាប់អ្នក

- ជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីរបៀបនៃប្រភេទការបង់ប្រាក់សរុបខុសៗគ្នា ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការបង់ប្រាក់ Centrelink ។
- និយាយជាមួយអ្នកអំពីជម្រើសខុសៗគ្នាដើម្បីប្រើប្រាស់ការបង់ប្រាក់សរុបរបស់អ្នក រួមមាន៖
 - ការវិនិយោគ
 - superannuation
 - ការផ្តល់ប្រាក់ចំណូល។

ការរៀបចំផែនការចូលនិវត្តន៍បានល្អ

FIS អាចនិយាយជាមួយអ្នកអំពីជម្រើសចូលនិវត្តន៍របស់អ្នក។ FIS អាចជួយអ្នកមិនថានៅពេលណាទេ ដែលអ្នកមានគម្រោងចូលនិវត្តន៍ នៅថ្ងៃស្អែក ឬនៅក្នុង 20 ឆ្នាំទៀត។

អ្នកអាចទទួលបានព័ត៌មាននៅលើអ៊ិនធឺណិត ឬនិយាយទៅកាន់មន្ត្រី FIS។ ពួកគេអាចបង្ហាញអ្នកអំពីវិធីនានាដើម្បីរៀបចំផែនការអនាគតផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែរឹងមាំនៅក្នុងការចូលនិវត្តន៍។

តើ FIS អាចធ្វើអ្វីខ្លះសម្រាប់អ្នក

- ជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីជម្រើសខុសៗគ្នាដើម្បីឱ្យប្រាក់របស់អ្នកដំណើរត្រូវសម្រាប់អ្នក នៅពេលអ្នកចូលនិវត្តន៍ ដូចជា៖
 - superannuation
 - លំហូរប្រាក់ចំណូល
 - ធនលាភ

- ប្រាក់ចូលនិរន្តរ៍ដែលបានបែងចែក
- ពន្យល់អំពីរបៀបដែលផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដំណើរការជាមួយនិងការបង់ប្រាក់របស់រដ្ឋាភិបាល។
- ពិភាក្សាអំពីជម្រើសនានារបស់អ្នកសម្រាប់កន្លែងស្នាក់នៅ និងការកាត់បន្ថយចំនួនបុគ្គលិកធ្វើការ។
- ពិភាក្សាអំពីអ្វីខ្លះដែលត្រូវស្វែងរក នៅពេលជ្រើសរើសអ្នកជំនាញផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងរបៀបប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន ដែលពួកគេផ្តល់ឱ្យអ្នក។

ការយល់ដឹងអំពីថ្លៃចំណាយថែទាំមនុស្សចាស់

FIS ជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីជម្រើសនានារបស់អ្នកដើម្បីផ្តល់មូលនិធិលើការថែទាំមនុស្សចាស់របស់អ្នក។

អ្នកអាចទទួលបានព័ត៌មាននៅលើអ៊ិនធឺណិត ឬនិយាយទៅកាន់មន្ត្រី FIS។
ពួកគេអាចពន្យល់អំពីរបៀបដែលថ្លៃចំណាយថែទាំមនុស្សចាស់ត្រូវបានគណនា។
ពួកគេអាចពិភាក្សាជាមួយអ្នកអំពីការថែទាំនៅផ្ទះ ថ្លៃចំណាយក្នុងការថែទាំពេលទៅឈប់សម្រាកកាយ និងថ្លៃចំណាយក្នុងការថែទាំមនុស្សចាស់នៅកន្លែងថែទាំ។

តើ FIS អាចធ្វើអ្វីខ្លះសម្រាប់អ្នក

- ជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីប្រព័ន្ធថែទាំមនុស្សចាស់ដំណើរការ។
- ពន្យល់អត្ថន័យនៃពាក្យហិរញ្ញវត្ថុដែលបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការថែទាំមនុស្សចាស់។
- ពន្យល់អំពីថ្លៃសេវាថែទាំមនុស្សចាស់ដែលអ្នកអាចនឹងរំពឹងទុក។
- ពន្យល់អំពីរបៀបដែលការថែទាំមនុស្សចាស់ប៉ះពាល់ដល់ការបង់ប្រាក់រដ្ឋាភិបាលរបស់អ្នក រួមមាន Age Pension។
- ពិភាក្សាជាមួយអ្នកអំពីជម្រើសខុសៗគ្នាដើម្បីបង់ការថែទាំមនុស្សចាស់ ផ្អែកលើកាលៈទេសៈរបស់អ្នក។
- បង្ហាញអ្នកនូវជម្រើសនានា ប្រសិនបើអ្នកកំពុងគិតអំពីការលក់ ឬការផ្ទេរអចលនទ្រព្យ។
- ជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ប្រសិនបើដៃគូរបស់អ្នកបានស្លាប់។

អ្នកអាចមាននរណាម្នាក់នៅជាមួយអ្នក នៅពេលអ្នកនិយាយទៅកាន់មន្ត្រី FIS។
អ្នកអាចមានអ្នកគាំពារដែលមានសិទ្ធិអនុញ្ញាតធ្វើសកម្មភាពជំនួសឱ្យអ្នក។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម

- ទៅកាន់ servicesaustralia.gov.au/fis សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមជាភាសាអង់គ្លេស
- ទៅកាន់ servicesaustralia.gov.au/yourlanguage ដែលអ្នកអាចអាន ស្តាប់ ឬមើលព័ត៌មានជាភាសារបស់អ្នក
- ហៅទូរសព្ទទៅលេខ **131 202** ដើម្បីនិយាយជាមួយយើងជាភាសារបស់អ្នកអំពីការបង់ប្រាក់ និងសេវាកម្ម Centrelink
- ហៅទូរសព្ទទៅ Translating and Interpreting Service (TIS National) តាមលេខ **131 450** ដើម្បីនិយាយជាមួយយើង ជាភាសារបស់អ្នកអំពីការបង់ប្រាក់ និងសេវាកម្មទាក់ទងនឹង Medicare និង Child Support
- ទៅទស្សនាមជ្ឈមណ្ឌលសេវាកម្ម។

ចំណាំ: ការហៅទូរសព្ទពីលេខទូរសព្ទផ្ទះទៅកាន់លេខ '13' ពីកន្លែងណាមួយនៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី ត្រូវបានគិតថ្លៃ តាមអត្រាថេរ។ អត្រានោះអាចប្រែប្រួលពីតម្លៃនៃការហៅទូរសព្ទនៅក្នុងតំបន់ ហើយក៏អាចប្រែប្រួលរវាងអ្នកផ្តល់សេវាទូរសព្ទនានា ផងដែរ។ ការហៅទូរសព្ទទៅលេខ '1800' ពីលេខទូរសព្ទផ្ទះរបស់អ្នកគឺគិតថ្លៃ។ ការហៅទូរសព្ទពីទូរសព្ទសាធារណៈ និងទូរសព្ទដៃ អាចត្រូវបានគិតម៉ោង ហើយអាចគិតថ្លៃតាមអត្រាកាន់តែខ្ពស់។

ការប្រកាសមិនទទួលខុសត្រូវ

ព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយនេះមានគោលបំណងតែជាការណែនាំចំពោះការបង់ប្រាក់ និងសេវាកម្មនានាប៉ុណ្ណោះ។ ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកដើម្បីសម្រេចចិត្ត ប្រសិនបើអ្នកប្រាថ្នាចង់ដាក់ពាក្យសុំការបង់ប្រាក់ និងដើម្បី ធ្វើការដាក់ពាក្យសុំទាក់ទងនឹងកាលៈទេសៈពិសេសរបស់អ្នក។

How the Financial Information Service can help

The Financial Information Service (FIS - Financial Information Service) provides free, independent and confidential education and information.

FIS is available to everyone, including people who are:

- Aboriginal and Torres Strait Islander Australians
- from a culturally and linguistically diverse background (CALD), including migrants and refugees
- living in a rural or remote area
- young, including students starting work
- older and considering retirement or accessing aged care
- women returning to the workforce.

FIS can help you make informed decisions about your finances. We can also refer you to other services and groups that can help.

What FIS cannot do

- FIS Officers are not financial planners, advisers or counsellors.
- They will not tell you how to invest your money.
- They cannot deal with other agencies or businesses for you.
- They do not make decisions about your government payments.

How money works in Australia

FIS can help you understand how money works in Australia.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you how finances and government services work together and how you can improve your situation.

What FIS can do for you

- Explain the following and how they work together:
 - social security
 - tax
 - wages and salary
 - superannuation
 - budgeting
 - credit, loans and debt
 - investments, risks and returns.
- Help you understand how these can work for you and what your options are.

Taking control of your money when you start work

FIS can give you information about planning your financial future when you start or return to work.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you different ways to increase up your savings and achieve your money goals.

What FIS can do for you

- Help you understand:
 - how to budget and save money
 - how working affects your payments and benefits
 - superannuation and why it is important
 - how income tax is worked out
 - different types of loans and how to use credit well
 - different types of financial investments, risks and returns.

Making your lump sum payment work for you

FIS can help you understand your options when you get a lump sum. This can be an inheritance, a compensation payment or a redundancy.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you different ways to use your money to plan a more secure future.

What FIS can do for you

- Help you understand how different types of lump sum payments may affect Centrelink payments.
- Talk to you about the different options to use your lump sum including:
 - investing
 - superannuation
 - providing an income.

Planning to retire well

FIS can talk to you about your retirement options. FIS can help you no matter when you plan to retire, tomorrow or in 20 years.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you ways to plan a stronger financial future in retirement.

What FIS can do for you

- Help you understand different options to get your money working for you when you retire, like:
 - superannuation
 - income streams
 - annuities
 - allocated pensions.
- Explain how financial products work with government payments.
- Discuss your options for accommodation and downsizing.
- Discuss what to look for when choosing financial experts and how to use the information they give you.

Understanding aged care costs

FIS can help you understand your options to fund your aged care.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can explain how aged care costs are worked out. They can talk to you about home care, respite care and residential aged care costs.

What FIS can do for you

- Help you understand how the aged care system works.
- Explain the meaning of financial words used in aged care.
- Explain the aged care fees you can expect.
- Explain how aged care may affect your government payments, including the Age Pension.
- Talk to you about different options to pay for aged care based on your circumstances.
- Show you options if you are thinking about selling or transferring property.
- Help you understand your finances if your partner has died.

You can have someone with you when you speak to a FIS Officer. You can have an authorised representative act on your behalf.

For more information

- go to servicesaustralia.gov.au/fis for more information in English
- go to servicesaustralia.gov.au/yourlanguage where you can read, listen to or watch information in your language
- call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services
- call the Translating and Interpreting Service (TIS National) on **131 450** to speak with us in your language about Medicare and Child Support payments and services
- visit a service centre.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It is your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.